

РЕШЕНИЕ

№ 3814

гр. София, 06.06.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 26 състав,
в публично заседание на 22.05.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Мирослава Керимова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **3989** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на Център за защита на правата в здравеопазването чрез адв. Д. срещу мълчалив отказ на управителя на НЗОК да предостави достъп до обществена информация, поискана със заявление вх. № 24-00-7/01.03.2013г . Претендира се незаконосъобразност на оспорения отказ, като се твърди, че съгласно разпоредбата на чл. 28 от ЗДОИ задълженият административен орган следва да се произнесе по искането в 14-дневен срок с решение, за което да уведоми заявителя. Предвиденият 14-дневен срок бил изтекъл на 15.03.2013, като до момента на завеждане на жалбата, отговор не бил получен. Прави се искане за отмяна на обжалвания мълчалив отказ.

В съдебно заседание, жалбоподателят се представлява от адв. Д., която поддържа жалбата. Представя писмена защита, в която твърди, че последващо представените писмени доказателства от ответника, като протокол от заседание на НЗОК не следва да се ценят като изпълнение на задълженията за произнасяне, тъй като са извън предвидения в закона срок и с тях се цели отлагане на отговора. Излага подробни съображения в насока основателност на жалбата. Претендира разноси по делото.

Ответникът по оспорването –управител на НЗОК чрез юрк. М. оспорва жалбата. Счита, че не е налице мълчалив отказ на управителя на НЗОК да се произнесе, тъй като претендират развита процедура с цел уточняване на целта на ползване на поисканата информация. Цитира се разпоредбата на чл. 2а от ЗДОИ, като се твърди, че с оглед тази норма за повторно използване на информацията е поставен

и въпроса за целта при използване на поисканата информация.

СГП, уведомена с писмо, не прави искане за конституиране като страна в производството по делото и не изпраща представител.

АССГ, в настоящия съдебен състав, при извършена служебна проверка за допустимост на оспорването и въз основа на приетите по делото доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Производството пред административния орган е образувано по заявление от Център за защита на правата в здравеопазването до НЗОК, като същото е приложено на л. 7 по делото и с вх. № 24-00-7/01.03.2013г. Видно от същото, Центърът чрез председателя си на основание ЗДОИ иска да му бъде предоставена информация относно изплатени суми на лечебните заведения за болнична помощ през 2012г за всяко лечебно заведение по месеци; изплатени суми на всяко лечебно заведение за болнична помощ за 2012г по всяка клинична пътека по месеци; изплатени суми през 2012г за всеки един лекарствен продукт, включен в реинбурсната листа на НЗОК по I. и търговско наименование, както и изплатените суми на всеки един от производителите. Според текста на заявлението се иска предоставяне на поисканата информация на посочения електронен адрес.

На л. 11 по делото е представено и прието като доказателство писмо изх. № 24-00 – 7/05.03.2013г , подписано от главен секретар на НЗОК, като видно от текста на писмото, със същото се иска от Центъра за защита на правата в здравеопазването да заяви като уточни целта, за която ще ползва поисканата информация относно поставените въпроси. Спорът текста на писмото, срокът за произнасяне на органа тече от уточнението, като чрез уточнението се удължава.

С писмо от 14.03.2013г председателя на ЦЗПЗ уведомява НЗОК, че целта на искането е с цел окачването на информацията на видно място в офиса на центъра.

С поредно писмо от 25.03.2013г – л. 13 по делото НЗОК иска отново от заявителя да уточни целта, за която ще ползва информацията.

С жалба от 09.04.2013г ЦЗПЗ оспорва мълчалив отказ на НЗОК да предостави поисканата със заявлението от 01.03.2013г информация.

По делото не се спори, че сдружение „Център за защита на правата в здравеопазването” е организация с нестопанска цел, регистрирана в обществена полза, в чиито предмет на дейност се включва и повишаване на прозрачността относно работата на институциите в сферата на здравеопазването, както и граждански контрол върху дейността на администрацията в сферата на здравеопазването.

Поисканата информация определено касае дейността на НЗОК, нейната работа и отчетност.

Съдът приема, че до датата на входиране на жалбата в АССГ органът не се е произнесъл по подаденото заявление с изричен акт, с който да откаже или да предостави достъп до поисканата информация.

За да прецени допустимостта на жалбата, съдът следва да постави на обсъждане няколко основни въпроса:

- налище ли е административен акт, който да подлежи на съдебен контрол за законосъобразност пред настоящия съд и съдебен състав;
- има ли жалбоподателят правен интерес от оспорване на този акт;
- подадена ли е жалбата в срок.

Предвид липсата на произнасяне на органа, до който е адресирано искането на ЦЗПЗ – НЗОК, може да се говори за мълчалив отказ /Определение № 8645 от 16.11.2001 г.

на ВАС по адм. д. № 6393/2001 г., 5-членен с-в, докладчик съдията А. Е./ ВАС в своята практика многократно посочва, че мълчаливият отказ по ЗДОИ е недопустим, но като форма за произнасяне на органа предвид изрична императивна норма за писмено решение, което да се връчи на заявителя. По своята същност обаче същият има характер на ИАА, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност по реда на АПК.

ЦЗПЗ е подател на заявлението за достъп до обществена информация и като такъв е активно процесуално легитимирано лице с правен интерес да оспорва мълчаливия отказ да му бъде предоставена такава.

Жалбата е подадена в срока по чл. 149 ал.2 от АПК. Съгласно чл. 28 ал.1 от ЗДОИ, заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация се разглеждат във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 14-дни след датата на регистриране. Считано от 01.03.2013г 14-дневният срок е изтекъл на 15.03.2013г, откогато започва да се брои и срока за оспорване на мълчаливия отказ. Като подадена на 09.04.2013г жалбата е подадена в рамките на едномесечния срок за оспорване на мълчаливия отказ.

По отношение на претенцията на ответника за двукратно удължаване на срока за произнасяне, АССГ в настоящия съдебен състав приема следното: в ЗДОИ е регламентиран нарочен ред за разглеждане на заявленията по този закон и произнасянето на същите. Уточняване на заявлението може да се прави според текста на чл. 29 от закона, само ако не е ясно точно каква информация се иска или когато тя е формулирана много общо. В тази хипотеза срокът за произнасяне на органа тече от датата на уточнението на заявлението. В случая обаче не е налице тази хипотеза, тъй като заявлението е ясно формулирано и не е направено искане за уточнение поради неяснота. Чл. 30 и чл. 31 от ЗДОИ посочват хипотезите, в които е допустимо удължаване на срока за произнасяне – с оглед обема информация или с оглед защита на интересите на трети лица. В конкретната хипотеза обаче не са налице и тези причини за удължаване на срока за произнасяне. Съдът споделя възражението на жалбоподателя, че в случая ответникът претендира удължаване на срока за произнасяне, без ЗДОИ да дава възможност за такова удължаване.

Предвид гореизложеното, АССГ приема, че оспорването е допустимо като подадено в срок, от активно процесуално легитимирана страна, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност пред АССГ в настоящия съдебен състав.

Разгледана по същество, жалбата е основателна при следните изводи от правна страна:

Съгласно чл. 2 ал.1 от ЗДОИ: Обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република Б. и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Искането е отправено до НЗОК.

Видно от Правилник за устройство и дейността на НЗОК, Националната здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище в [населено място] и с предмет на дейност – осъществяване на задължителното здравно осигуряване. Националната здравноосигурителна каса осъществява дейността си в съответствие със Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), действащото законодателство и правилника. Националната здравноосигурителна каса се състои от централно управление (ЦУ), районни здравноосигурителни каси (Р.) и поделения на районните здравноосигурителни каси. Седалищата на Р. се определят съгласно списък, приет от

Министерския съвет, а седалищата на техните подразделения се определят със заповед на управителя на НЗОК. Органи на управление на НЗОК са: 1. Н. съвет (НС); 2. управителят. Бюджетът на НЗОК е основен финансов план за набиране и разходване на паричните средства на задължителното здравно осигуряване и е отделен от държавния бюджет.

Съгласно чл. 3 ал.1 от ЗДОИ, този закон се прилага за достъп до обществената информация, която се създава или се съхранява от държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република Б., наричани по-нататък "органите". В конкретната хипотеза чл. 3 ал. 1 от ЗДОИ не намира приложение, но НЗОК е задължен субект за осигуряване на достъп до обществена информация съгласно чл.3 ал.2 от ЗДОИ, като по делото са представени и приети като доказателства Вътрешни правила за предоставяне на достъп до обществена информация в НЗОК.

Тъй като НЗОК е задължено лице по ЗДОИ , управителят на НЗОК е компетентен орган да постанови акт по ЗДОИ по направено искане до НЗОК за предоставяне на информация по този закон.

В случаите, когато задължените субекти по чл. 3 от ЗДОИ не се произнесат в срок по подадено пред тях заявление за достъп до обществена информация е налице мълчалив отказ по смисъла на АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност. В този смисъл ВАС се е произнасял нееднократно и практиката му е непротиворечива - С...: Опр. № 8645 от 16.11.2001 г. на ВАС по адм. д. № 6393/2001 г., 5-членен с-в, Опр. № 5679 от 13.07.2001 г. по адм. д. № 5190 от 2001 г., 5-чл. състав и много други.

Съгласно разпоредбата на чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗДОИ заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация се разглеждат във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 14 дни след датата на регистриране и в този срок органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация, за което уведомяват писмено заявителя.

Нормата на чл. 38 от ЗДОИ регламентира съдържанието на решението за отказ, а с чл. 39 от с. з. са дадени указания как да бъде съобщено това решение на заявителя. Следователно единствената призната от закона възможност за процедиране на задължения субект е да постанови решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация, като писмено уведоми молителя за това свое решение. Изискването за писмено произнасяне представлява една от гаранциите за законосъобразност на акта, като излаганите от органа мотиви имат двойко значение - с излагането им се довеждат до знанието на страните съображенията на административния орган, с което се подпомагат страните при избора и изграждането на защитата им, и от друга страна се улеснява упражняването на съдебния контрол за законосъобразност.

С оглед характера на уредените обществени отношения и целта на приложимия материален закон, при условие, че разпоредбата на чл. 39 от ЗДОИ императивно задължава субектите по чл. 3 да се произнасят с мотивирано решение, особено в случаите на отказ да бъде предоставена исканата информация, управителят на НЗОК е бил длъжен изрично да се произнесе в законоустановения срок по така подаденото пред него заявление за достъп до обществена информация. Мълчалив отказ по ЗДОИ е недопустим, поради което само на това основание същият подлежи на отмяна.

Преписката следва да бъде върната на задължения субект за произнасяне по заявлението с надлежен акт, удовлетворяващ изискванията за съдържание по чл. 38 от ЗДОИ.

За прецизност следва да бъде отбелязано, че ЗДОИ регламентира процедура по разглеждане на заявленията. Недопустимо е в хода на съдебното производство да се представят доказателства, съставени след датата на подаване на жалбата /Протокол № РД – 13 – 63/26.04.2013г на комисия в състав по заповед на л. 37 по делото/, с които да се удължава за пореден път срока за произнасяне по заявлението с мотив, че следва да се уточни целта на искането.

Съдът приема, че не следва да поставя на обсъждане изложените мотиви по същество в представения протокол от 26.04.2013г, тъй като същите не са част от мотивите на постановен изричен акт по искането . Тъй като липсва изричен акт в съответна форма и мотиви по направеното заявление, съдът приема, че е налице мълчалив отказ, който следва да се отмени и преписката да се върне за изрично произнасяне от ответника по съществото на спора в 14-дневен срок от съобщаване на влязлото в сила на съдебното решение

Предвид изхода на делото, на жалбоподателя се дължат разноски в размер на заплатена държавна такса – 50лв., и адвокатско възнаграждение в размер на 300лв.

Воден от горното и на основание чл. 172 ал.2 от АПК, АССГ в настоящия съдебен състав

РЕШИ:

Отменя мълчалив отказ на управителя на НЗОК да се произнесе по заявление за достъп до обществена информация вх. № 24-00-7/01.03.2013г със заявител Център за защита на правата в здравеопазването.

Връща преписката на ответника за произнасяне съобразно указанията, дадени в обстоятелствената част на настоящото решение, като определя срок за произнасяне 14-дневен, считано от получаване на съобщение за влязлото в сила съдебно решение.

ОСЪЖДА НЗОК да заплати на Център за защита на правата в здравеопазването разноски по делото в размер на 350лв.

Решението подлежи на обжалване в четиринадесетдневен срок от съобщението пред Върховния административен съд на РБългария.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: